

Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen

Nieuwe kijk op beroepen en opleidingen in zorg en welzijn

In het programma Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen adviseert Zorginstituut Nederland toekomstgericht en sectoroverstijgend over vernieuwingen van beroepen en opleidingen in zorg en welzijn.

Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen bestaat uit een Adviescommissie (zie kader) en een klein vast team dat samenwerkt met externe deskundigen die onderdelen van het programma uitvoeren. In april 2015 heeft de commissie haar eerste advies uitgebracht: *Naar nieuwe Zorg en Zorgberoepen: de contouren*.

Uitgangspunten

Leidend voor de nieuwe zorg en zorgberoepen is de verwachte zorgvraag in 2030: welke zorg is dan nodig en wat voor professionals passen daarbij? Dat jaar is de stip op de horizon: ver genoeg weg om de benodigde veranderingen te bewerkstelligen en dichtbij genoeg om gefundeerde voorspellingen te kunnen doen.

Een ander belangrijk uitgangspunt is het functioneren van mensen in het dagelijks leven: niet de aandoeningen staan centraal, maar de gevolgen daarvan voor het functioneren. Een derde uitgangspunt is een nieuw concept van gezondheid dat de veerkracht en eigen regie van mensen centraal stelt: "Gezondheid is het

vermogen van mensen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven." (Huber, et al., 2011).

In vier regio's - de 'broedplaatsen' Friesland, Amsterdam-Amstelveen, Rotterdam en Heerlen - heeft TNO de verwachte zorgvraag in 2030 in kaart gebracht. Met betrokkenen uit die broedplaatsen is ook besproken welke zorg er dan nodig is en waar die plaats moet vinden. De resultaten uit de broedplaatsen zijn getoetst in focusgroepen en denktanks. Dat heeft geresulteerd in een dynamisch model van de toekomstige Nederlandse gezondheidszorg, met vier in elkaar overlappende zorggebieden: voorzorg, gemeenschapszorg, laagcomplexiteit en complexe zorg, en hoogcomplexiteit zorg.

Adviescommissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen

- Mr. drs. Kete Kervezee, voorzitter, oud Inspecteur-generaal Onderwijs en Sociale Zaken
- Dr. Ben Bottema, huisarts (tot 2013 directeur eerstelijns- vervolgoopleidingen St. Radboud UMC)
- Dr. Thea Heeren, psychiater, voorzitter Raad van Bestuur GGZ Centraal
- Dr. Machteld Huber, arts, directeur Institute for Positive Health
- Dr. Paetrick Netten, internist Jeroen Bosch Ziekenhuis
- Prof. dr. Dirk Ruwaard, hoogleraar Public Health en Health Care Innovation Universiteit Maastricht
- Prof. dr. Marieke Schuurmans, hoogleraar Verplegingswetenschap Universiteit Utrecht

Route 2015-2017

Eerste advies

De uitgangspunten, de prognose van de zorgvraag in 2030 en de resultaten uit de focusgroepen en denktanks vormden de bouwstenen voor het eerste advies van de commissie: *Naar nieuwe Zorg en Zorgberoepen: de contouren*. In dit advies presenteert de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen een samenhangend geheel van zorg met professionele bekwaamheden, dat is afgestemd op de zorg die mensen in staat stelt zoveel mogelijk zelfstandig en in hun eigen leefomgeving te kunnen functioneren. Daartoe is een omslag in de zorg noodzakelijk. Niet de ziekte of aandoening, maar het functioneren, de veerkracht en de eigen regie van de burger staan centraal. Niet het bestaande aanbod aan zorg, beroepen en opleidingen is het uitgangspunt, maar de toekomstige vraag naar zorg, waarbij de nadruk ligt op wat moet en niet op wat kan.

Tweede advies

Het eerste advies vormt het fundament voor het tweede advies. Dit advies gaat over grensoverstijgend leren en opleiden in zorg en welzijn in 2030. Grensoverstijgend omdat de hoofdpunten uit het advies over domeinen, disciplines en niveaus heen zullen worden geformuleerd (zie afbeelding hierboven).

Ook het tweede advies wordt samen met betrokkenen uit zorg en welzijn, het onderwijs, burgers en (lokale) overheden vormgegeven (zie afbeelding hierboven). In het najaar van 2015 hebben startbijeenkomsten plaatsgevonden. Op basis van de uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn de hoofdpijnen en uitgangspunten voor dit tweede advies geformuleerd. Deze zijn vervolgens getoetst in een veldraadpleging in regionale bijeenkomsten en tijdens de landelijke werkdag met het Zorgpact waar professionals, opleiders en bestuurders van zorg-, welzijns- en onderwijsinstellingen aanwezig waren. De resultaten uit deze toetsing vormen samen met de analyse van goede praktijken in de broedplaatsen de bouwstenen voor het tweede advies.

Het tweede advies wordt geen blauwdruk voor nieuw te ontwikkelen curricula. Het zal onderbouwde hoofdpijnen beschrijven van waaruit we toekomstig opleiden en onderwijs in zorg en welzijn verder kunnen vormgeven. Daarnaast zal het advies ter illustratie ook twee uitgewerkte voorbeelden van leerpraktijken mbo-hbo-wo schetsen, vanuit kenmerkende praktijksituaties op het gebied van zorg en welzijn voor ouderen en jeugd.

Het eerste advies van de commissie is op 10 april 2015 overhandigd aan de minister van Volksgezondheid en de minister van Onderwijs.

In de broedplaatsen ligt de nadruk continu op het ontwikkelen van goede praktijken, niet alleen voor wat betreft nieuwe vormen van zorg en welzijn, maar ook op het gebied van leren en opleiden. Een overzicht van deze goede praktijken staat op de website: www.zorgin2030.nl. Op dit moment wordt binnen de broedplaatsen de mogelijkheden onderzocht voor het starten van experimenten waarbij nieuwe vormen van zorg en welzijn en opleiden met elkaar worden verbonden. De doelen zijn daarbij het bevorderen van kennisdeling en leren van elkaar als bouwstenen voor toekomstig beleid.

Het tweede advies over grensoverstijgend leren en opleiden in zorg en welzijn in 2030 zal de commissie op 17 november 2016 uitbrengen.

Contact

Internet: <http://www.zorginstituutnederland.nl>

www.zorgin2030.nl

Twitter: @ZINLActueel

E-mail: beroepen&opleidingen@zinl.nl